

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి కె.సురేందర్

మరియు

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి అనిల్ కుమార్ జుకంటి

క్రిమినలు అప్పీలు నెం. 631/ 2015

తీర్పు తేదీ : 01.08.2024

పల్లపు చిన్నయ్య

వర్యెస్

తెలంగాణ రాష్ట్రం తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించిన పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

తీర్పు: (గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ K.సురేందర్ ద్వారా)

భారత శిక్షాస్ఫూతి (IPC) సెక్షన్ 302 కింద నేరానికి అప్పీలుదారుని దోషిగా నిర్ధారించి, అతనికి జీవిత ఖైదు మరియు రూ. 500/- జరిమానా చెల్లించాలని మరియు చెల్లించనియెడల, ఒక నెల సాధారణ జైలు శిక్ష అనుభవించాలని మరియు IPC సెక్షన్ 449 కింద నేరానికి అతనికి పదేళ్ల కఠిన జైలు శిక్ష మరియు రూ. 500/- జరిమానా చెల్లించాలని మరియు చెల్లించనియెడల, ఒక నెల సాధారణ జైలు శిక్ష అనుభవించాలని నిజామాబాద్ VIII వ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి S.C. నెం.32/2015 లో 05.06.2015 తేదీన ఇచ్చిన తీర్పు ద్వారా వ్యధచెంది ఈ క్రిమినల్ అప్పీలు దాఖలు చేయడమైనది.

2. అప్పీలుదారు/నిందితుని తరపు న్యాయవాది మరియు ప్రతివాది-రాష్ట్రం తరపున అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ జితేందర్ రావు వీరమల్ల గార్ల వాదనలు వినడమైనది.

3. క్లుప్తంగా ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క కేసు ఏమిటంటే, మృతుడు అప్పీలుదారు/నిందితుడి కోడలితో అక్రమ సంబంధం కలిగి ఉన్నాడు. ఈ అనుమానంతో ఘటన జరగడానికి మూడు నెలల ముందు అప్పీలుదారుడికి , మృతుడికి మధ్య గొడవ జరిగింది.

4. ప్రాసిక్యూషను యొక్క తదుపరి కేసు ఏమిటంటే, మృతుని పొరుగున ఉన్న PW.5, తేదీ 06/07-07-2014 న మధ్యరాత్రి 2:30 గంటలకు లేచి, కాలకృత్యములకు హాజరు కావడానికి వెళ్లినప్పుడు

అప్పీలుదారు/నిందితుడు మృతుడి ఇంటి వైపు నుండి వచ్చి బస్టాండ్ వైపు వెళ్తుండటాన్ని చూశాడు. ఆ తర్వాత తిరిగి నిద్రలోకి జారుకుని మరుసటి రోజు ఉదయం 6.30 గంటలకు తన రోజువారీ పనులకు వెళ్ళాడు.

5. PW.1 మృతుడి యొక్క మేనమామ. మృతుడి మృతదేహం తన ఇంట్లో కనుగొనబడిందని, మృతుడికి నిందితుని కోడలితో అక్రమ సంబంధం ఉన్నందున అప్పీలుదారు/నిందితుడు మృతుడి మరణానికి కారణమై ఉంటాడని అనుమానిస్తున్నట్లు ఆయన ఫిర్యాదు చేశారు. అయితే, PW.2 గా విచారించబడిన మృతుడి తండ్రి ప్రాసిక్యూషను కేసును వ్యతిరేకిస్తూ, అప్పీలుదారుకు, మృతుడికి మధ్య ఎలాంటి వైరం లేదని పేర్కొన్నారు.

6. మృతుడిని హత్య చేయాలనే ఉద్దేశం అప్పీలుదారుకు ఉందనే కారణంతో అప్పీలుదారు/నిందితుడి పై భారత శిక్షాస్ఫృతి (IPC) 302, 449 సెక్షన్ల కింద చార్జిషీటును దాఖలు చేశారు.

7. గౌరవ సెషన్స్ జడ్జి ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులను PWs.1 నుండి 10 వరకు విచారించారు మరియు ప్రాసిక్యూషన్ ప్రవేశపెట్టిన ఈ క్రింది పరిస్థితులపై ఆధారపడ్డారు:

i) PW. 5 అర్ధరాత్రి 2.30 గంటలకు మరణించిన వ్యక్తిని చూశాడు, మరుసటి రోజు ఉదయం 6.30 గంటలకు PW.1 చేత మృతదేహం కనుగొనబడినది.

ii) మృతుడు అప్పీలుదారుడి కోడలు తో అక్రమ సంబంధాన్ని కలిగి ఉన్నాడనే కారణంతో మరణించిన వ్యక్తికి, అప్పీలుదారుకు మధ్య జరిగిన గొడవ గురించి PW.1 ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నారు.

iii) అప్పీలుదారుడు మరణం సంభవించిన తేదీ నుండి అనగా తేదీ 06/07.07.2014 నుండి గ్రామం నుండి పారిపోయి తరువాత 16.07.2014 తేదీన అరెస్టు చేయబడ్డాడు.

iv) 17.07.2014 తేదీన, అతని ఒప్పుకోలు నమోదు చేయబడింది మరియు అతని సమక్షంలో, పోలీసులు MO.1- కత్తి మరియు MO.2- రక్తపు మరకలున్న చొక్కాను స్వాధీనం చేసుకున్నారు, ఇది సాక్ష్యాధార చట్టం లోని సెక్షన్ 27 కింద ఆమోదయోగ్యమైనది.

v) నిందితుడి MO.2 రక్తపు మరకలున్న చొక్కాను స్వాధీనం చేసుకుని, MO.2 లో లభించిన రక్తము యొక్క బ్లడ్ గ్రూప్ మృతుడి బ్లడ్ గ్రూప్ అని పేర్కొన్నారు.

8. ఈ పరిస్థితుల ఆధారంగా, అప్పీలుదారుపై కేసును రుజువు చేయడానికి తదనుగుణంగా, అప్పీలుదారును దోషిగా నిర్ధారించడానికి పూర్తి పరిస్థితుల పరంపర ఏర్పాటు చేయబడిందని, గౌరవ సెషన్స్ జడ్జి అభిప్రాయపడ్డారు.

9. విచారణ సమయంలో ప్రాసిక్యూషన్ ఎత్తిచూపిన పరిస్థితులు, అప్పీలుదారు యొక్క నేరాన్ని సూచించడానికి సరిపోని పరిస్థితులలో, అప్పీలుదారుని దోషిగా నిర్ధారించడంలో సెషన్స్ కోర్టు పొరపాటు చేసిందని అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది వాదనలు సమర్పించారు. సందర్భోచిత సాక్ష్యాల విషయంలో, పరిస్థితులు నిశ్చయాత్మక స్వభావాన్ని కలిగి ఉండాలి మరియు నిందితుడి నేరాన్ని సూచించాలి. ప్రస్తుత కేసులో, రక్తపు మరకలున్న చొక్కా - MO.2 మాత్రమే ఆధారం, ఇది అప్పీలుదారు సూచన మేరకు స్వాధీనం చేసుకోబడినది. ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ ల్యాబొరేటరీ నివేదిక ప్రకారం చొక్కాపై ఉన్న మరకల బ్లడ్ గ్రూప్ మృతుడిదేనని, పిటిషనర్ ను దోషిగా నిర్ధారించడానికి ఇది తగిన రుజువు కాదని న్యాయవాది వాదించారు. **రాజా నాయక్ వర్సెస్ చత్తీస్ గడ్ రాష్రం(2024 లైవ్ లా (SC) 60)** కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఆమె ఆధారం చేసుకున్నారు, దీనిలో నేరం జరిగిన ప్రదేశం నుండి తీసుకున్న రక్త సమూహాన్ని మరియు నిందితుడు/అప్పీలుదారును సరిపోల్చినంత మాత్రాన ప్రాసిక్యూషన్ ఈ కేసును రుజువు చేసే తన బాధ్యతను సహేతుకమైన సందేహాలకు అతీతంగా నిర్వర్తించిందని చెప్పలేము. **సోస్వీర్ అలియాస్ సోమ్వీర్ వర్సెస్ స్టేట్ (డిల్లీ యొక్క NCT)((2018) 8 SCC 24)** కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై కూడా గౌరవ న్యాయవాది ఆధారపడ్డారు, ఇందులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఆయుధాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం బహిరంగ ప్రదేశం నుండి జరిగినదని నిందితుడిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది.

10. మరోవైపు, మరణించిన వ్యక్తి నివాసంలో అప్పీలుదారుడు కనిపించి, తరువాత పరారీలో ఉండటానికి సంబంధించి విచారణ సమయంలో ప్రాసిక్యూషన్ ఆధారపడిన పరిస్థితులు అప్పీలుదారు మాత్రమే నేరానికి పాల్పడ్డాడని నిర్ధారించడానికి సరిపోతాయని అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ తెలియజేశారు. ఇంకా, నిందితుడి చొక్కాపై కనిపించిన రక్తం మరణించిన వ్యక్తి రక్త వర్గంతో సరిపోల్చబడింది.

11. రాజా నాయక్ కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు చేసిన పరిశీలనలు (1 పైన పేర్కొన్న) ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

“8. అందువల్ల నేరం నిర్ధారణకు రావాల్సిన పరిస్థితులను ప్రాసిక్యూషన్ పూర్తిగా రుజువు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని స్పష్టంగా చూడవచ్చు. కోర్టు నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించే ముందు నిందితుడు ‘తప్పకుండా’ మరియు కేవలం ‘ఒకవేళ’ మాత్రమే కాదు అనేది ప్రాథమిక సిద్ధాంతమని కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ‘నిరూపించబడవచ్చు’ మరియు ‘తప్పక నిరూపించబడాలి లేదా నిరూపించబడాలి’ మధ్య వ్యాకరణపరమైన వ్యత్యాసం మాత్రమే కాకుండా చట్టపరమైన వ్యత్యాసం కూడా ఉందని అభిప్రాయపడింది. అలా నిరూపితమైన వాస్తవాలు నిందితుల నేరానికి మాత్రమే అనుగుణంగా ఉండాలని, అంటే నిందితుడు దోషి అని తప్ప మరే ఇతర పరికల్పనపై వాటిని వివరించరాదని అభిప్రాయపడింది. రుజువు చేయాల్సిన పరికల్పన తప్ప సాధ్యమయ్యే ప్రతి పరికల్పనను మినహాయించే విధంగా పరిస్థితులు ఉండాలని కూడా అభిప్రాయపడింది. నిందితుడి అమాయకత్వానికి అనుగుణంగా నిర్ధారణకు ఎటువంటి సహేతుకమైన ఆధారాన్ని వదిలివేయకుండా ఉండటానికి పూర్తి సాక్ష్యాల పరంపర ఉండాలి మరియు అన్ని మానవ సంభావ్యతల్లో ఆ చర్య నిందితుడి చేత చేయబడిందని చూపించాలి.

9. అనుమానం ఎంత బలంగా ఉన్నా, సహేతుకమైన సందేహాలకు తావులేకుండా రుజువుకు స్థానం కాజాలదన్నది స్థిరమైన చట్టం. నిందితుడ్ని ఎంత బలంగా ఉన్నా అనుమానంతో దోషిగా నిర్ధారించలేం. సహేతుకమైన సందేహాలకు అతీతంగా నేరం రుజువు కాకపోతే నిందితుడు నిర్దోషిగా పరిగణించబడతాడు.”

12. పేరాగ్రాఫ్ నెంబర్లు 7 మరియు 8 లలో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

“153. ఈ నిర్ణయాన్ని నిశితంగా పరిశీలిస్తే, నిందితుడిపై కేసు పూర్తిగా రుజువు కాబడినదని చెప్పడానికి ముందు ఈ క్రింది షరతులను నెరవేర్చాలని తెలుస్తుంది:

(1) ఏ పరిస్థితుల నుంచి నేర నిర్ధారణకు రావాలో పూర్తిగా నిర్ధారించాలి.

ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయమేమిటంటే, సంబంధిత పరిస్థితులు "తప్పనిసరిగా రుజువు కావలెను" అని మరియు "రుజువుకాబడవచ్చును" అని కాదని కోర్టు సూచించింది. శివాజీ సాహాబ్ రావ్ బోబడే వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం [(1973) 2 SCC 793:1973 SCC (Cri) 1033:1973 CrI LJ 1783] లో ఈ కోర్టు తీర్పు ఇచ్చినట్లుగా "నిరూపించబడవచ్చు" మరియు "తప్పనిసరి నిరూపించబడాలి లేదా నిరూపించబడాలి" వ్యాకరణపరమైన వ్యత్యాసం

మాత్రమే కాదు, చట్టపరమైన వ్యత్యాసం కూడా ఉంది, ఇవి ఇక్కడ పరిశీలనలు చేయబడ్డాయి:
[SCC పేరా 19, p.807: SCC (cri) p.1047]

“ఖచ్చితంగా, కోర్టు దోషిగా నిర్ధారించడానికి ముందు నిందితుడు దోషిగా ఉండాలే కానీ కేవలం వూరికేనే దోషిగా ఉండకూడదు అనేది ప్రాథమిక సూత్రం మరియు 'ఉండవచ్చు' మరియు 'ఉండాలి' మధ్య మానసిక దూరం సుదీర్ఘంగా ఉంటుంది మరియు అస్పష్టమైన ఊహలను ఖచ్చితమైన నిర్ధారణల నుండి విభజింపబడుతుంది.”

(2) అలా నిర్ధారించబడిన వాస్తవాలు నిందితుని నేరం యొక్క పరికల్పనకు మాత్రమే అనుగుణంగా ఉండాలి, అనగా, నిందితుడు దోషి అని తప్ప మరే ఇతర పరికల్పనపై వాటిని వివరించకూడదు,

(3) పరిస్థితులు నిర్ణయాత్మక స్వభావం మరియు ధోరణి కలిగి ఉండాలి,

(4) వారు రుజువు చేయవలసిన పరికల్పన మినహా సాధ్యమయ్యే ప్రతి పరికల్పనను మినహాయించాలి, మరియు

(5) నిందితుని నిర్దోషిత్వానికి అనుగుణంగా నిర్ధారణకు సహేతుకమైన ఆధారాలేవీ వదిలేయకుండా, మానవ సంభావ్యతలో ఈ చర్యను నిందితుడు చేసి ఉంటాడని చూపించేంత పరిపూర్ణమైన సాక్ష్యాధారాల పరంపర ఉండాలి.

154. ఈ ఐదు సువర్ణ సిద్ధాంతములు సందర్భోచిత సాక్ష్యాల ఆధారంగా ఒక కేసు రుజువుకు పంచశిలలుగా నిలుస్తాయి.

8. అందువల్ల నేరం నిర్ధారణకు రావాల్సిన పరిస్థితులను ప్రాసిక్యూషన్ పూర్తిగా రుజువు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని స్పష్టంగా చూడవచ్చు. కోర్టు నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించే ముందు నిందితుడు 'తప్పక నిరూపించబడాలి' మరియు కేవలం 'నేరం నిరూపించబడవచ్చు' అనునది కాదు అనేది ప్రాథమిక సూత్రం అని, సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. 'నిరూపించబడవచ్చు' మరియు 'తప్పక నిరూపించబడాలి లేదా నిరూపించబడాలి' మధ్య వ్యాకరణం మాత్రమే కాకుండా చట్టపరమైన వ్యత్యాసం కూడా ఉందని అభిప్రాయపడింది. అలా స్థాపించబడిన వాస్తవాలు నిందితుడి నేరానికి మాత్రమే అనుగుణంగా ఉండాలని, అంటే, నిందితుడు దోషి అని తప్ప మరే ఇతర పరికల్పనపై అవి వివరించబడకూడదని తీర్పు ఇవ్వబడింది. నిరూపించవలసినది తప్ప, సాధ్యమయ్యే ప్రతి పరికల్పనను మినహాయించే

విధంగా పరిస్థితులు ఉండాలని కూడా అభిప్రాయపడింది. నిందితుడి నిర్దోషిత్వానికి అనుగుణంగా నిర్ధారణకు ఎటువంటి సహేతుకమైన ఆధారాన్ని వదిలివేయకుండా ఉండటానికి పూర్తి సాక్ష్యాల పరంపర ఉండాలి మరియు అన్ని మానవ సంభావ్యతల్లో ఆ చర్యను నిందితుడు చేసి ఉండవచ్చని చూపించాలని పేర్కొంది.”

13. MO.1 ను స్వాధీనం చేసుకున్న స్వతంత్ర సాక్షి PW.8 ప్రకారం, అప్పీలుదారు నేరాన్ని అంగీకరించి, పోలీసులను వేప చెట్టు కింద ఉన్న MO.1-కత్తి ఉన్న ప్రదేశానికి తీసుకువెళ్లారు, పోలీసులు దానిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అయితే, PW.8 ప్రకారం, MO.1 రికవరీ చేసుకున్న ప్రదేశం బహిరంగ ప్రదేశంగా ఉన్నందున ప్రజలకు సులభంగా అందుబాటులో ఉంటుంది. రాజా నాయకర్ కేసులో చేసిన పరిశీలనలు (పైన పేర్కొన్న 1), ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు పూర్తిగా వర్తిస్తాయి.

14. సోన్సీర్ అలియాస్ సోమ్వీర్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న 2), పరిస్థితుల ఆధారాల విషయంలో కేవలం రక్తపు మరకలు ఉన్న చొక్కాను స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు ఆయుధాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం పూర్తి పరిస్థితుల పరంపరను రూపొందించడానికి సరిపోదని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. తదనుగుణంగా, నిందితుడికి సందేహం యొక్క ప్రయోజనం ఇవ్వబడింది.

15. PW.5 ప్రవర్తనపై సందేహాలను సృష్టించే మరో పరిస్థితి ఏమిటంటే, PW.5 రాత్రి 2.30 గంటలకు అప్పీలుదారుని చూసి ఉంటాడా అని. PW.1 ప్రకారం, ఉదయం 6:30 గంటలకు మృతదేహం కనుగొనబడింది. నిజానికి, తెల్లవారుజామున 6:30 గంటలకు మృతదేహాన్ని కనుగొంటే, సహజంగా PW.5, అప్పీలుదారు ఇంటి సమీపంలో కనిపించినట్లు PW.1 కి తెలియజేసేవారు. ఫిర్యాదు-Ex.P1 అనునది ఉదయం 11:45 గంటలకు PW.1 చే దాఖలు చేయబడింది. పైన పేర్కొన్న ఫిర్యాదులో PW.1 గురించి ప్రస్తావించబడలేదు. ఈ పరిస్థితి ప్రాసిక్యూషన్ వాదన యొక్క ఖచ్చితత్వానికి సంబంధించి అనేక సందేహాలను కూడా సృష్టిస్తుంది. ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు మద్దతు ఇవ్వడానికి PW.5 యొక్క వివరణను తరువాత సేవలోకి జొప్పించినట్లు తెలుస్తోంది.

16. FIR నమోదు చేసిన తర్వాత నిందితుల పరారీ అయినపుడు, నిందితుల నేరాన్ని నిశ్చయంగా సూచించే ఇతర పరిస్థితులు ఉంటే తప్ప, నిందితుడి నేరాన్ని నిరూపించలేమని, సేఖరన్ వర్సెస్ తమిళనాడు రాష్ట్రం ((2024) 2 SCC 176) కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. ప్రతి పరిస్థితిని నమ్మదగిన మరియు ఆమోదయోగ్యమైన సాక్ష్యాలతో నిరూపించడం ప్రాసిక్యూషన్ బాధ్యత.

ప్రాసిక్యూషన్ ఆధారపడిన పరిస్థితులు అనుమానాస్పదంగా మరియు నమ్మదగనివిగా ఉన్నప్పుడు, అటువంటి పరిస్థితి నిందితుడి నేరాన్ని అంచనా వేయడానికి పూర్తి పరంపరను రూపొందించే ప్రశ్న తలెత్తదు.

17. అప్పీలుదారుని వైపు చూపించే కేసును రూపొందించడానికి పరిస్థితులను నిశ్చయంగా అనుసంధానించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ వైఫల్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, సందేహం యొక్క ప్రయోజనం అప్పీలుదారుకు విస్తరించబడింది.

18. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ అప్పీలు అనుమతించబడినది మరియు నిజామాబాదు VIII వ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి తేదీ 05.06.2015 నాడు ఇచ్చిన తీర్పు ద్వారా అప్పీలుదారు/నిందితుడిపై విధించిన నేరనిర్ధారణ మరియు శిక్ష త్రోసిపుచ్చబడింది మరియు అప్పీలుదారు/నిందితుడిని అన్ని ఆరోపణలకు నిర్దోషిగా ప్రకటించడమైనది. జరిమానా, చెల్లించబడినది ఉంటే, తిరిగి చెల్లించబడుతుంది. అప్పీలుదారుడు బెయిలుపై ఉన్నందున, బెయిలు బాండ్లను విడుదల చేయడమైనది.

ఈ క్రిమినల్ అప్పీల్లో పెండింగ్లో ఉన్న వివిధ పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే అవి రద్దు చేయబడ్డాయి.

క్రిమినల్ అప్పీలు అనుమతించబడినది మరియు నిజామాబాదు VIII వ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి తేదీ 05.06.2015 నాడు ఇచ్చిన తీర్పు ద్వారా అప్పీలుదారు/నిందితుడిపై విధించిన నేరనిర్ధారణ మరియు శిక్ష త్రోసిపుచ్చబడింది మరియు అప్పీలుదారు/నిందితుడిని అన్ని ఆరోపణలకు నిర్దోషిగా ప్రకటించడమైనది. జరిమానా, చెల్లించబడినది ఉంటే, తిరిగి చెల్లించబడుతుంది.

★★★★★